

Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului

din 18 decembrie 1995

privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene și, în special, articolul 235 al acestuia,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice și, în special, articolul 203 al acestuia,

având în vedere propunerea Comisiei (¹),

având în vedere avizul Parlamentului European (²),

întrucât bugetul general al Comunităților Europene este finanțat din resurse proprii și este gestionat de Comisie în limita alocărilor autorizate și potrivit principiului bunei gestiuni financiare; întrucât Comisia acționează în strânsă colaborare cu statele membre în acest scop;

întrucât mai multe de jumătate din cheltuielile Comunității sunt plătite beneficiarilor prin intermediul statelor membre;

întrucât normele metodologice privind gestiunea descentralizată și monitorizarea modului în care acestea sunt aplicate fac obiectul unor dispoziții detaliate diferite în funcție de politicile comunitare respective; întrucât trebuie combătute în toate domeniile acțiunile de natură să afecteze interesele financiare ale Comunităților;

întrucât eficiența combaterii fraudei care afectează interesele financiare ale Comunităților impune adoptarea unui cadru legal comun tuturor domeniilor ce fac obiectul politicilor comunitare;

întrucât, în conformitate cu prezentul regulament, normele sectoriale conțin dispoziții cu privire la abateri, precum și la măsurile și sancțiunile administrative pentru sancționarea acestora;

întrucât printre abaterile menționate mai sus se numără și conduitele frauduloase, așa cum sunt ele definite în Convenția privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene;

întrucât sancțiunile administrative comunitare trebuie să ofere o protecție adecvată a acestor interese; întrucât este necesară definirea unor norme generale aplicabile acestor sancțiuni;

întrucât dreptul comunitar a instituit sancțiuni administrative comunitare în cadrul politicii agricole comune; întrucât asemenea sancțiuni trebuie instituite și în alte domenii;

¹ JO C 216, 6.8.1994, p. 11.

² JO C 89, 10.4.1995, p. 83 și Avizul din 30 noiembrie 1995 (nepublicat încă în *Jurnalul Oficial*).

întrucât măsurile și sancțiunile comunitare prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor politicii agricole comune formează o parte integrantă a sistemelor de ajutoare; întrucât aceste măsuri și sancțiuni își au propria lor finalitate, care nu afectează încadrarea de către autoritățile competente din statele membre, prin prisma dreptului penal, a conduitei agenților economici în cauză; întrucât eficacitatea acestora trebuie asigurată prin efectul imediat al normelor comunitare și prin aplicarea integrală a ansamblului măsurilor comunitare, atunci când adoptarea de măsuri preventive nu permite realizarea acestui obiectiv;

întrucât, potrivit nu numai principiului general al echității și principiului proporționalității, ci și în lumina principiului *non bis in idem*, trebuie adoptate dispoziții corespunzătoare, concomitent cu respectarea *acquis-ului* comunitar și a dispozițiilor prevăzute în normele comunitare speciale existente la data intrării în vigoare a prezentului regulament, pentru a evita cumulum sancțiunilor financiare comunitare și a sancțiunilor penale de drept intern impuse aceluși persoane pentru aceleași motive;

întrucât, în scopul aplicării prezentului regulament, se consideră că o procedură penală poate fi considerată ca încheiată atunci când autoritatea națională competentă și persoana în cauză încheie o tranzacție;

întrucât prezentul regulament trebuie aplicat fără a aduce atingere aplicării dreptului penal al statelor membre;

întrucât dreptul comunitar impune Comisiei și statelor membre obligația de a controla dacă resursele bugetare comunitare sunt utilizate în scopurile prevăzute; întrucât sunt necesare norme comune în completarea dispozițiilor existente;

întrucât tratatele nu prevăd atribuții specifice necesare pentru adoptarea de dispoziții de drept material cu caracter orizontal referitoare la controalele, măsurile și sancțiunile menite să asigure protecția intereselor financiare ale Comunității; întrucât, în consecință, este cazul să se recurgă la articolul 235 din Tratatul CE și la articolul 203 din Tratatul CEEA;

întrucât urmează să fie adoptate dispoziții generale suplimentare privind controalele și inspecțiile la fața locului,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Titlul I

Principii generale

Articolul 1

(1) În scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene, se adoptă prin prezenta o reglementare generală privind controalele uniforme, măsurile și sancțiunile administrative privind abaterile de la dreptul comunitar.

(2) Constituie abatere orice încălcare a unei dispoziții de drept comunitar, ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni a unui agent economic, care poate sau ar putea prejudicia bugetul general al Comunităților sau bugetele gestionate de acestea, fie prin diminuarea sau pierderea veniturilor acumulate din resurse proprii, colectate direct în numele Comunităților, fie prin cheltuieli nejustificate.

Articolul 2

(1) Controalele, măsurile și sancțiunile administrative se introduc în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura aplicarea corespunzătoare a dreptului comunitar. Acestea trebuie să fie eficace, proporționale și convingătoare, astfel încât să ofere o protecție adecvată a intereselor financiare ale Comunităților.

(2) Nicio sancțiune administrativă nu poate fi impusă în absența unor dispoziții în acest sens prevăzute într-un act comunitar emis anterior abaterii respective. În cazul modificării ulterioare a dispozițiilor care impun sancțiuni administrative și care sunt incluse în normele comunitare, se aplică retroactiv dispozițiile mai favorabile.

(3) Dreptul comunitar stabilește natura și domeniul de aplicare al măsurilor și sancțiunilor administrative necesare pentru o corectă aplicare a normelor în cauză, ținând cont de natura și de gravitatea abaterii, de avantajul acordat sau primit și de gradul de răspundere.

(4) Procedurile de aplicare a controalelor, măsurilor și sancțiunilor comunitare sunt reglementate prin legislația statelor membre, cu condiția respectării dreptului comunitar aplicabil.

Articolul 3

(1) Termenul de prescripție a acțiunii este de patru ani de la săvârșirea abaterii menționate la articolul 1 alineatul (1). Cu toate acestea, normele sectoriale pot să prevadă un termen mai scurt, care nu poate fi însă mai mic de trei ani.

În cazul unor abaterii continue sau repetate, termenul de prescripție curge din ziua în care încetează săvârșirea abaterii respective. În ceea ce privește programele multianuale, termenul de prescripție trebuie, oricum, să curgă până la finalizarea programului.

Termenul de prescripție este întrerupt de orice act al unei autorități competente, adus la cunoștința persoanei în cauză, cu privire la cercetarea sau urmărirea în justiție a abaterii respective. Termenul de prescripție începe să curgă din nou după fiecare act de întrerupere.

Cu toate acestea, prescripția devine efectivă cel mai târziu la data la care expiră o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție, fără ca autoritatea competentă să fi impus o sancțiune, cu excepția cazului în care acțiunea administrativă este suspendată în conformitate cu articolul 6 alineatul (1).

(2) Termenul de aplicare a deciziei prin care se instituie o sancțiune administrativă este de trei ani. Termenul curge de la data la care decizia devine definitivă.

Cazurile de întrerupere și de suspendare sunt reglementate de dispozițiile relevante de drept intern.

(3) Statele membre își păstrează posibilitatea de a aplica un termen mai lung decât cel prevăzut în alineatul (1) și, respectiv, (2).

Titlul II

Măsuri și sancțiuni administrative

Articolul 4

(1) Ca regulă generală, orice abatere atrage după sine retragerea avantajului obținut nejustificat:

— prin obligația de a vărsa sumele datorate sau de a rambursa sumele primite nejustificat;

— prin pierderea totală sau parțială a garanției constituite în sprijinul cererii de a beneficia de un avantaj acordat sau în momentul primirii unui avans.

(2) Aplicarea măsurilor menționate la alineatul (1) se limitează la retragerea avantajului obținut, la care se adaugă, dacă acest lucru este prevăzut, dobânda care poate fi calculată pe bază forfetară.

(3) Actele despre care se stabilește că au drept scop obținerea unui avantaj care contravine obiectivelor dreptului comunitar aplicabil în situația în cauză, prin crearea în mod artificial a condițiilor necesare pentru obținerea avantajului, au drept consecință, după caz, fie neacordarea avantajului respectiv, fie retragerea acestuia.

(4) Măsurile prevăzute în acest articol nu sunt considerate sancțiuni.

Articolul 5

(1) Abaterile intenționate sau cele săvârșite din neglijență pot să atragă următoarele sancțiuni administrative:

(a) plata unei amenzi administrative;

(b) plata unei sume mai mari decât sumele primite nejustificat sau sustrase, la care se adaugă dobânda, dacă este cazul; această sumă suplimentară este calculată sub formă de procentaj stabilit prin reguli specifice și nu poate depăși nivelul strict necesar pentru a constitui un factor de descurajare;

(c) retragerea totală sau parțială a unui avantaj acordat prin norme comunitare, chiar dacă agentul economic a beneficiat în mod nejustificat numai de o parte din avantajul respectiv;

(d) excluderea sau retragerea unui avantaj pentru o perioadă ulterioară săvârșirii abaterii;

(e) retragerea temporară a aprobării sau a recunoașterii necesare pentru a participa la un sistem de ajutor comunitar;

(f) pierderea unei garanții sau a unui depozit constituit în vederea conformării cu condițiile stabilite prin reguli sau reconstituirea unei garanții eliberate în mod nejustificat;

(g) alte sancțiuni cu caracter pur economic, având o natură și un domeniu de aplicare echivalente, prevăzute în normele sectoriale adoptate de către Consiliu în lumina cerințelor specifice ale sectoarelor interesate și potrivit atribuțiilor executive conferite Comisiei de către Consiliu.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute de normele sectoriale existente la data intrării în vigoare a prezentului regulament, alte abateri pot să atragă numai acele sancțiuni care nu

sunt echivalente unei sancțiuni penale, prevăzute la alineatul (1), cu condiția ca sancțiunile respective să fie esențiale pentru aplicarea corectă a acestor norme.

Articolul 6

(1) Fără a aduce atingere măsurilor și sancțiunilor administrative comunitare adoptate în baza normelor sectoriale existente la data intrării în vigoare a prezentului regulament, impunerea de sancțiuni financiare, cum ar fi amenzile administrative, poate fi suspendată printr-o decizie a autorității competente dacă pentru aceleași fapte împotriva persoanei în cauză a fost inițiată o acțiune penală. Suspendarea acțiunii administrative suspendă termenul de prescripție prevăzut la articolul 3.

(2) Dacă acțiunea penală nu continuă, se reia acțiunea administrativă suspendată.

(3) Atunci când acțiunea penală este finalizată, acțiunea administrativă suspendată se reia, cu excepția cazului în care acest lucru contravine principiilor generale de drept.

(4) La reluarea acțiunii administrative, autoritatea administrativă trebuie să vegheze la impunerea unei sancțiuni care să fie cel puțin echivalentă cu cea prevăzută de normele comunitare, putând să țină cont de orice sancțiune impusă de autoritatea judiciară aceleiași persoane pentru aceleași fapte.

(5) Alineatele (1)-(4) nu se aplică sancțiunilor financiare care fac parte integrantă a sistemelor de sprijin financiar și pot fi impuse independent de orice sancțiuni penale, dacă și în măsura în care nu sunt echivalente unor astfel de sancțiuni.

Articolul 7

Măsurile și sancțiunile administrative comunitare pot fi aplicate agenților economici menționați la articolul 1, care au comis abaterea, și anume persoane fizice sau juridice și alte entități cărora dreptul intern le conferă capacitate juridică, precum și tuturor celor obligați să-și asume răspunderea pentru abatere sau să vegheze ca aceasta să nu fie comisă.

Titlul III

Controale

Articolul 8

(1) În conformitate cu normele, reglementările și dispozițiile administrative de drept intern, statele membre trebuie să ia măsurile necesare în vederea asigurării legalității și veridicității operațiunilor ce implică interesele financiare ale Comunității.

(2) Măsurile de control se adaptează caracterului specific al fiecărui sector și sunt proporționale cu obiectivele urmărite. Ele trebuie să țină seama de practicile și de structurile administrative existente în statele membre și se stabilesc astfel încât să nu conducă la constrângeri economice sau costuri administrative excesive.

Natura și frecvența controalelor și inspecțiilor la fața locului pe care urmează să le efectueze statele membre, precum și modalitatea de efectuare a acestora se stabilesc, în funcție de necesități, prin norme sectoriale, astfel încât să asigure aplicarea uniformă și eficace a normelor relevante și, în mod deosebit, să prevină și să descopere abaterile.

(3) Normele sectoriale trebuie să includă dispozițiile necesare pentru asigurarea unui control echivalent, prin armonizarea procedurilor și metodelor de control.

Articolul 9

(1) Fără a aduce atingere controalelor efectuate de statele membre în conformitate cu normele, reglementările și dispozițiile administrative de drept intern și fără a aduce atingere controalelor efectuate de instituțiile comunitare în conformitate cu Tratatul CE și, în special, articolul 188c, Comisia dispune, pe răspunderea sa, efectuarea unor controale privind:

- (a) conformitatea practicilor administrative cu normele comunitare;
- (b) existența documentelor justificative necesare și concordanța acestora cu veniturile și cheltuielile Comunităților menționate la articolul 1;
- (c) împrejurările în care se desfășoară și sunt verificate aceste operațiuni financiare.

(2) De asemenea, Comisia poate să efectueze controale și inspecții la fața locului în condițiile prevăzute de normele sectoriale.

Înainte de a efectua astfel de controale și inspecții, în conformitate cu normele în vigoare, Comisia trebuie să informeze statul membru în cauză în legătură cu acest lucru pentru a obține tot sprijinul necesar.

Articolul 10

Dispoziții generale suplimentare referitoare la controale și inspecții la fața locului se adoptă ulterior, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 235 din Tratatul CE și la articolul 203 din Tratatul CEEA.

Articolul 11

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 18 decembrie 1995.

Pentru Consiliu

Președintele

J. BORRELL FONTELLES